

**Kocaeli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sayın Nuh Zafer Cantürk,
Değerli Meclis Üyeleri,
Saygıdeğer Meslek Komitesi Başkanları,
Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,**

Mart ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor, KSO Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her ay olduğu gibi, ekonomik verileri kısaca değerlendirmek istiyorum.

2022 dördüncü çeyrek → % 3,5

2022 Yılı büyüme oranımız → % 5,6

	2022 IV. Çeyrek (%)	2022 Tamamı (%)
Gayrisafi yurt içi hasıla	3,5	5,6
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	-0,3	0,6
Sanayi	-3,0	3,3
İmalat sanayi	-1,6	4,3
İnşaat	2,0	-8,4
Hizmetler	8,6	11,7
Yerleşik hanehalklarının tüketimi	16,1	19,7
Devletin nihai tüketim harcamaları	9,0	5,2
Gayrisafi sabit sermaye oluşumu (yatırımlar)	2,6	2,8
Makine ve Teçhizat Yatırımları	2,3	
İnşaat Yatırımları	0,3	
Mal ve hizmet ihracatı	-3,3	9,1
Mal ve hizmet ithalatı	10,2	7,9

2022 yılında, hane halkı tüketimi, kamu harcamaları ve hizmetler sektörünün katkısı öne çıkarken, küresel ekonomideki yavaşlamanın etkisiyle ihracat ve sanayinin katkısının azaldığını görüyoruz.

En büyük katkı hanehalkı tüketimi → % 19,7 (enflasyon nedeniyle tüketimin öne çekilmesi)

2022'de ihracatta aylık bazda rekorlar gerçekleştirmemize rağmen yılın ikinci yarısında artış hızında yavaşlamalar olmuştu.

Arzumuz ihracatın büyümeye katkısının artması yönünde.

Yatırımların katkısına baktığımızda, makine ve teçhizat yatırımlarındaki artış devam ederken, İnşaat yatırımlarındaki gerileme 2022 yılında da devam etti.

Toplam yatırımlar 2022'nin tamamında yüzde 2,8 arttı.

Şubat ayında;

İhracat → 18 milyar 638 milyon dolar (- % 6,4)

Deprem felaketinin yaşandığı şubat ayı tüm ülke için zorlu geçen bir aydı.

İhracatta önemli potansiyeldeki on bir ilde yaşanan deprem felaketi ihracata aşağı yönlü yansıdı.

Ticaret Bakanlığı tarafından, deprem bölgesindeki on bir ilin ihracatının şubat ayı ihracatında 1.5 milyar dolarlık doğrudan aşağı etki yaptığı açıklandı.

En fazla ihracat yaptığımız ilk beş ülke;

*Almanya → 1 milyar 697 milyon dolar (- %4,2)

*İtalya → 1 milyar 115 milyon dolar (+ %3,0)

*ABD → 1 milyar 87 milyon dolar (- %14,4)

*Rusya → 1 milyar 14 milyon dolar (+ %116,8) (ivmelenme devam ediyor)

*İngiltere → 849 milyon dolar (- %22,5) (geçen yıl birkaç ay hariç hep düşmüş)

Avrupa Birliği → 8 milyar 47 milyon dolar (- %4,1)

Diğer Avrupa Ülkeleri → 3 milyar dolar (+ %18,0)

(Avrupa'nın ihracatımızdaki payı → %59,3)

Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri → 3 milyar 39 milyon dolar (- %13,4)

Kuzey Afrika Ülkeleri → 964 milyon dolar (- %27,1)

İthalat → 30 milyar 833 milyon dolar (%10,6)

*Yatırım (Sermaye) malları → + % 31,0

*Hammadde (Ara mallar) → + % 3,3

*Tüketim malları → + %64,4 (dış ticaret açığının azaltılması noktasında bu kalem dikkatle izlenmeli)

*Dış ticaret açığı → 12 milyar 194 milyon dolar. (%52,8)

(2022 şubat → 7,9 milyar dolar idi.)

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre şubat ayında Kocaeli'den gerçekleşen;

*İhracat → 2 milyar 854 milyon dolar (% -2,4)

*İthalat → 5 milyar 528 milyon dolar (% - 3,4)

İlk iki aylık döneme baktığımızda;

*İhracat → 5 milyar 821 milyon dolar (+ % 3,7)

*İthalat → 11 milyar 518 milyon dolar (+ % 11,2)

Ocak ayında yıllık Cari Açık → 51 milyar 686 milyon dolara yükseldi.

Aylık açık → 9,85 milyon dolar

Hizmet gelirleri geçen yılın üzerinde olmasına rağmen açıkta ana etken dış ticaret açığındaki artış.

Hizmet gelirleri → 3,16 milyar dolar (2022 → 2,1 milyar dolar idi)

Dış ticaret açığı → 12,4 milyar dolar (2022 → 8,5 milyar dolar idi)

Şubat ayında da 12,2 milyar dolar olan dış ticaret açığı yıllık cari açığa artış olarak yansiyacaktır.

Reel efektif döviz kuru (şubat) → 58,73 oldu.

(Ocak → 57,07 idi.)

Endeksin 100 olması durumunda dolar şubat ayında → 13,3560 TL

Şubat dolar → 18,8237 TL

Dolar bugün → 18,97TL

ÜFE bazlı REK ise (şubat) → 88,03

(Ocak → 87,82 idi.)

Endeksin 100 olması durumunda dolar şubat ayında → 24,1828 TL

Enflasyon verilerine baktığımızda şubat ayında;

TÜFE → % 55,18 (aylık → + %3,15)

ÜFE → % 76,61 (aylık → + %1,56)

ÜFE'deki aylık artışın yavaşladığını görüyoruz.

Şubat'ta da döviz kurlarının yatay seyretmesi ve enerji fiyatlarındaki yavaşlama, ÜFE'deki artışın hız kesmesini destekleyen bir unsur.

Baz etkisinin devam etmesiyle yıllık ÜFE’de de 9,85 puan gerileme var.

Mart itibariyle sanayide kullanılan elektrik ve doğalgaz fiyatlarında yapılan indirimin de önümüzdeki ay yansımalarını görebiliriz.

Şubat ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 75,2

(Geçen yıla göre 1,4 puan / ocak ayına göre 0,1 puan geriledi.)

*Kocaeli → yüzde 70,6

(Geçen yıla göre 0,3 puan geriledi / ocak ayına göre 0,2 puan arttı.)

Sanayi Üretimi (ocak-yıllık) → %4,5

Aylık →%1,9

Sektörler;

	Yıllık Artış (%)	Aylık Artış (%)
Toplam Sanayi	4,5	1,9
İmalat Sanayi	5,8	2,1
Sermaye Malı	18,9	-0,5
Orta-Yüksek teknoloji	12,1	2,9
Yüksek teknoloji	10,1	-12,5

İşsizlik oranı (ocak) → yüzde 9,7

(Bir önceki yılın aynı ayına göre 1,5 puan / aralık ayınının 0,5 puan geriledi)

Aralık’tan Ocak’a;

Çalışabilir Nüfus → 64 bin kişi arttı.

İşgücüne katılanlar → 188 bin kişi arttı.

İstihdam edilenler → 354 bin kişi arttı.

Ocak itibariyle toplam istihdam sayısı → 31 milyon 837 bin kişi.

Değerli Üyeler,

ABD’de önce “Silvergate Capital”, sonra da 72 saat içinde “Signature ve Silicon Valley” bankalarının iflas etmesi dünyada kriz endişesini derinleştirdi.

Krizin yayılabileceği endişeleriyle bankacılık hisselerinde önemli kayıplar yaşanıyor.

Güvenli liman olarak görülen altın fiyatları ise bir ayın en yüksek seviyesine tırmandı.

*Fed'in haftaya yapılacak toplantıda faizlere 50 baz puan artırım yapması bekleniyordu. Bu gelişmeler sonrasında, bu artışın 25 baz puan olacağı ve parasal sıkılaştırmada frene basılacağı öngörüyorlar.

*Moody's, Avrupa bankalarının tahvil portföyleri açısından zarara uğrama olasılığının bulunmadığını açıkladı. Bu durum pariteyi etkileyeceğinden ihracatımıza olumlu katkı sağlayabilir.

*Asya borsalarında bankacılık hisseleri kayıplarını artırırken, en büyük düşüşleri kaydeden ise Japonya'daki şirketler oldu.

*Gelişmelerin Türkiye'ye etkisi en çok borsada görüldü. Banka hisselerinde ciddi kayıplar yaşandı ve USD/TL kuru yükseldi.

Değerli Üyeler,

Kamuya olan borçları yeniden yapılandıracak yasa teklifi 9 Mart'ta Meclis'te kabul edildi.

*Alacaklar için 31 Aralık 2022 tarihi esas alınırken, vergiler, vergi cezaları, idari ve adli para cezaları, gümrük vergileri, sigorta primleri, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi gibi alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme cezası gibi alacaklar kapsama dahil edildi.

*Kanunda 2022 yılı için matrah artırımını da yer alıyor.

*Bunlarla birlikte depremin yarattığı yıkımı onarmak amacıyla tek seferlik ek vergi alınacak.

*Ek vergiyi kurumlar vergisi mükellefleri ödeyecek.

*Ek vergi, 2022 yılı için verilecek kurumlar vergisi beyannamesinde, indirim konusu yapılan indirim ve istisnalar üzerinden, bir kereye mahsus, yüzde 10 kesinti yapılarak alınacak.

*Mücbir sebep ilan edilen 11 ildeki kurumlar vergisi mükellefleri ek vergi ödemeyecek.

*Bu vergi kaleminden toplam 80-100 milyar lira ek gelir bekleniyor.

*TOBB Başkanımız Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yönetiminde 12 Sanayi Odası Başkanımız ile bir araya gelerek depremden etkilenen 11 ilimizin ekonomisini el birliği ile ayağa kaldırmak için istişarelerde bulunduk. (200 bin şirket depremden etkilendi.)

Beş proje üzerinde görüş birliğine vardık.

1. Tedarikçim Deprem Bölgesinden

Büyük ölçekli şirketlerimizi, hammadde ve yarı mamul tedariklerini deprem bölgesindeki firmalardan karşılamaya davet ediyoruz.

TOBB Sanayi Veritabanından bölgedeki üreticilerle gerekli eşleştirmeleri yaparak, bölgedeki ticaretin yeniden canlanmasını hedefliyoruz.

2. Ulusal Gıda Perakendecileri çalışması başlatıldı.

Oda ve Borsalar ile Sektör Meclisleri kanalıyla ulusal çapta faaliyet gösteren gıda perakendecilerinin tarım ve gıda ürünleri ile hammadde alımlarını deprem bölgesindeki üreticilerden yapmasını amaçlıyoruz.

3. E-ticaret pazaryerlerinden pozitif ayırım

TOBB e-Ticaret Sektör Meclisi kanalıyla başlatılan pazar yerlerinin, deprem bölgesindeki firmalardan tüketiciye ulaştırılacak ürünler için komisyon almaması uygulamasının sektör genelindeki tüm firmalara yaygınlaştırılmasını ve bölgedeki üreticilerin ön plana çıkarılmasını amaçlıyoruz.

Bölgeden internet üzerinden yapılacak satışların, kargo masraflarının düşürülmesi için de kargo şirketleri nezdinde girişimlerde bulunuluyor.

4. Teknik Destek Temini

İstihdamın ve ekonomik aktivitenin yeniden canlandırılması, hasar gören üretim tesislerinin tekrar faaliyete başlayabilmesi için Oda ve Borsalar vasıtasıyla ve üyelerimizin katkılarıyla teknik destek seferberliği başlatacağız.

5. Çalışanlara İlave Gelir Desteği

Deprem bölgesindeki istihdamın toparlanması amacıyla 2023 yılı boyunca çalışanlardan kesilen gelir vergisi ve sigorta priminin çalışanlara iade edilmesinin faydalı olacağını değerlendiriyoruz.

Böylece söz konusu kesintilerin çalışanlara ilave gelir olarak yansıtılması sağlanmış olacaktır.

Bu arada, TEPAV tarafından depremin ülke ekonomisi üzerindeki etkisi ile ilgili bir rapor yayınlandı.

Rapora göre;

*2023 yılında ekonomik büyümenin, deprem öncesi öngörülen baz senaryoya göre 1,2 puan daha düşük gerçekleşmesi bekleniyor. (%2,9).

*Deprem bölgesinin 5 yıllık kalkınma planı için gerekli olan tutar 150 milyar dolar olarak hesaplandı.

*Deprem sonrası kalkınma programının en verimli ve etkili şekilde yürütülmesi için uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapılması tavsiye ediliyor.

Bölgedeki ekonomik ve sosyal hayatın devam etmesinin önem arz ettiğini biliyoruz.

Bu sebeple sağlam binaların durumu ve yeni yapılaşmanın yer seçimi konularına dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yaraları sarmak için TOBB başta olmak üzere tüm Odalar olarak da elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz.

Sayın Rektörüm,

İlimiz;

*Türkiye'nin tek bilimsel araştırma merkezi olan TÜBİTAK-MAM,

*Bilişim Vadisi ile 5 Teknopark,

*Ulusal Test Merkezi-TSE,

*2 Teknoloji Transfer Ofisi ve

*3 üniversitesi sayesinde bilgiye erişim noktasında oldukça avantajlı.

Odamıza kayıtlı → 3.585 adet firmanın

*329'u yabancı sermayeli (% 10 civarında)

Bu çok uluslu firmalarda staj yapmanın öğrenciler açısından bir fırsat olduğunu düşünüyoruz.

Bu avantajları kullanarak ilimizde "Üniversite-Sanayi-Kamu İşbirliği"nin geliştirilmesi, Odamızın ana stratejileri arasında yer alıyor.

Bu kapsamda; üyelerimizle birlikte üniversitelere ve araştırma merkezlerinesektörel ziyaretler düzenliyoruz.

Bu ziyaretlerimiz ile laboratuvar altyapılarınızı ve kabiliyetlerinizi sanayicilerimize tanıtmayı amaçlıyoruz.

Pandemi nedeni ile ara verdiğimiz bu ziyaretlere, bundan sonraki süreçte hızlandırarak devam etmek istiyoruz.

Oda olarak;

- *Akademik çalışmalarınızın ve alt yapınızın görünürlüğünü artırma noktasında katkı vermeye ve sanayiciler ile sizlerin arasında köprü olmaya,
- *ilgili bölümlerde okuyan öğrenciler tarafından hazırlanan yüksek lisans tezlerinin dış ticaret pazarları konusunda hazırlanması için ortak çalışmalar yapmaya,
- *bölgemizdeki firmaların Ar-Ge proje desteklerinden daha fazla faydalanması için sizler ile işbirliği yapmaya hazırız.

Ayrıca en kolay işbirliği çalışmamızın 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin uzun dönem stajları konusunda olacağını düşünüyoruz. Bu konuda işbirliği yapmaya hazırız.

Değerli Üyeler;

Sözlerime son vermeden birkaç duyuru ve bilgilendirme yapmak istiyorum.

1. Bildiğiniz üzere Türkiye’de ilk ve bu formattaki tek organizasyon olan Şahabettin Bilgisu Çevre Ödülleri’ni 28 yıldır aralıksız organize ediyoruz. 29. Şahabettin Bilgisu Çevre Ödülleri için şuan başvuruları almaya başladık. 19 Nisan’a kadar başvurularınızı bekliyoruz.

2. Mesleki Eğitim Komisyonumuzun koordinasyonunda, Kocaeli İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Tekyaz firması işbirliği ile “Meslek Liseleri Tasarlıyor Solidworks ile Tasarım 4.0Yarışması”nı başlattık. Yarışmamızın teması Doğal Afetler. Bu yarışmaya katılacak öğrencilere mentörlük yapmanızı bekliyoruz.

Sözlerime son verirken, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.